

HLAVNÍ TÉMA

UMĚLÁ INTELIGENCE A INFORMOVÁNÍ SPOTŘEBITELE

Umělá inteligence se již vyskytuje v řadě produktů. Jedná se virtuální asistenty, chatboty nebo systémy pro hodnocení stávajících či potenciálních klientů. V budoucnosti se dočkáme autonomních vozidel, asistentů v domácnosti a dalších výrobků, které se budou chovat autonomně, bez lidského zásahu.

Čím dál častěji se bude jednat o produkty, které budou dostupné přímo spotřebiteli. Využití umělé inteligence v produktech určených spotřebiteli je žádoucí, protože přinese nové, inovativní výrobky a služby, které budou navíc přizpůsobeny konkrétnímu člověku a jeho zvyklostem a potřebám.

Informování spotřebitele v nových dokumentech EU

Umělá inteligence má kromě benefitů pro spotřebitele i rizika. To je důvodem, proč se umělou inteligencí ve vztahu ke spotřebitelům zabývá i Evropská unie. V roce 2020 byly přijaty dokumenty, které nastiňují další vývoj v právní úpravě umělé inteligence. V únoru 2020 byla Evropskou komisí přijata Bílá kniha o umělé inteligenci, která stanoví zvláštní požadavky na vysoce rizikovou umělou inteligenci, a níž existují podle Komise významná rizika mimo jiné z hlediska práv spotřebitelů. O vysoce rizikovou umělou inteligenci se jedná, pokud se aplikace umělé inteligence používá v odvětví, kde lze s ohledem na charakteristické rysy činnosti typicky očekávat významná rizika, např. zdravotnictví, a zároveň pokud se umělá inteligence v dotčeném odvětví používá takovým způsobem, že pravděpodobně hrozí značná rizika, například použití aplikací umělé inteligence, které mají právní nebo podobně významné účinky na práva jednotlivce nebo společnosti, které představují riziko zranění, smrti nebo významné újmy. Na vysoce rizikové aplikace umělé inteligence by měly být stanoveny zvláštní právní požadavky, např. požadavky na informování o schopnostech, účelu, podmínkách fungování a přesnosti, požadavek na určitou míru lidského dohledu nebo požadavek na předběžné posouzení shody.

V říjnu 2020 přijal Evropský parlament Rámec pro etické aspekty umělé inteligence, robotiky a souvisejících technologií. Evropský parlament

v tomto rámci uvádí, že stávající unijní předpisy v oblasti spotřebitelského práva, v oblasti ochrany údajů, bezpečnosti výrobků i antidiskriminačního práva nemusí být nadále vhodné k účinnému řešení rizik vyplývajících z umělé inteligence, robotiky a souvisejících technologií. Evropský parlament zdůrazňuje potřebu informovat spotřebitele o použití umělé inteligence a navrhuje vytvoření standardizovaných ikon. Tyto ikony by mohly být používány, pokud by systémy se zapojením umělé inteligence byly složité nebo mohly činit rozhodnutí, která mají významný dopad na život spotřebitelů.

Evropský rámec počítá s informováním spotřebitele o použití umělé inteligence ve výrobcích nebo službách pouze pokud bude mít umělá inteligence určité charakteristiky. Bude vysoce riziková nebo složitá nebo její rozhodnutí bude mít významný dopad na spotřebitele. Lze předpokládat, že se charakter produktu bude v průběhu používání měnit. Může se tak změnit rizikovost umělé inteligence pro spotřebitele nebo význam dopadu na jeho život. Spotřebitel by měl být proto informován o použití umělé inteligence v každém produktu, který si zakoupí.

Informace o umělé inteligenci a klamavé obchodní sdělení

Přestože v platném právu neexistuje výslovná povinnost informovat spotřebitele o umělé inteligenci, může být zatajení informace kvalifikováno jako klamavá obchodní praktika. Podle § 5 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele se obchodní praktika považuje za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil. Také pravdivá informace může být klamavá, jestliže může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, pokud je tato informace způsobila jej uvést v omyl ohledně skutečností uvedených v zákoně, například ohledně podstaty výrobku nebo služby, nebo hlavních znaků výrobku a služby jako je jejich provedení, způsobilost k účelu použití apod. Aby mohla být obchodní praktika klamavá, musela by být informace o využití umělé inteligence pro spotřebitele tak zásadní, že by ovlivnila spotřebitele ohledně koupě produktu.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. Eva Fialová, LL.M., Ph.D. | GHS Legal, s.r.o.

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Platí občanský zákoník i ve facebookových diskuzích?

Pravidla pro zvýšení nájemného - podmínky a omezení

Nízkoemisní Evropa a závazky České republiky

Ochrana rodinné domácnosti dle aktuální judikatury

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

**MONITOR
BOZP**

Váš chytrý pomocník v oblasti
**BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ
PŘI PRÁCI**

VÍCE INFORMACÍ

STRUČNĚ

VIRTUALIZACE PRÁVNÍCH VZTAHŮ A NOVÉ REGULATORNÍ METODY

Rostoucí význam informačních technologií se mimo jiné projevuje i potřebou průběžně upravovat dílčí charakteristiky mechanismu právní regulace. Cílem takových úprav je zajištění stabilní efektivity práva. V tomto textu je proveden rozbor dvou relativně nových regulatorních metod, které se postupně posuzují v právu informačních technologií.

[celý článek](#)

NÁROK NA ZDROJOVÉ KÓDY SOFTWARE

V praxi se pravidelně setkáváme s požadavkem objednatele SW na dodavatele, aby současně s předáním SW předal i zdrojové kódy a dokumentaci k nim. Důvodem tohoto požadavku je obava objednatele, že v budoucnu může dojít k problémům, ať už v rámci dalšího rozvoje SW nebo při poskytování servisní činnosti, tj. odstraňování vad.

[celý článek](#)

PŘIPOUŠTÍ SOUČASNÁ ÚPRAVA POHYB ELEKTROKLOBĚŽEK?

Elektrické koloběžky, lidově elektrokoloběžky, představují moderní dopravní prostředek těšící se stále rostoucí oblibě. Společnosti v obcích po celém světě započaly v průběhu minulého roku na tuto situaci reagovat zařazením elektrokoloběžek mezi prostředky sdílené dopravy, čímž elektrokoloběžky, vedle již oblíbených jízdních kol či elektrokol, především ulehčují ovzduší, a snižují finanční i energetické výdaje osob, které překonávají kratší vzdálenosti v rámci obcí.

[celý článek](#)

ZÁVĚTI 4.0 ANEB MOHU STVOŘIT PLATNOU ZÁVĚŤ ZA POMOCI TABLETU ČI MOBILU?

V posledních letech jsme svědky nebývalého technologického rozpuku. Tomuto rozpuku však coby právníci nemůžeme toliko přihlížet, ale měli bychom na něj rovněž adekvátně reagovat. To platí i pro nás, tj. pro právníky specializující se na dědické právo, které je obvykle považováno za spíše strnulější oblast právního řádu.

Digitalizaci navíc ještě akceleruje stávající epidemická situace, která nás více než kdy dříve nutí k tomu, abychom hledali řešení právě ve světě jedniček a nul.

Tento příspěvek má za cíl otevřít diskusi na téma digitálních závětí a jejich přípustnosti v České republice. Jeho ambicí oproti tomu není přinést kompletní analýzu problematiky, budu se proto opírat především o vlastní názory a zkušenosti, což

mj. znamená, že se v některých otázkách mohu mýlit. Zároveň si nekladu všechny myslitelné otázky, ale prezentuji pouze jejich relativně úzký výběr – konkrétně si kladu následující otázku:

Je možné sepsat platnou holografní závěť na tabletu či smartphonu?

Jednou z přípustných forem poslední vůle je tzv. holograf, což je vzletné pojmenování pro závěť sepsanou a podepsanou vlastní rukou (ale i nohou, pokud pořizovatel jiné končetiny nemá). Holografem se odjakživa rozumí listina obsahující text, jenž byl napsán za pomoci psacích potřeb, tedy pera, propisky, rtěnky, štětce, křídly apod. (prvorepubliková judikatura používala roztomilý výraz „pisátko“, čímž chtěla odlišit zmíněné psací potřeby od psacího stroje).

Modernizace však přinesla něco dříve nepředstavitelného, a sice možnost psát vlastním prstem

na „digitální podklad“, tj. do paměti počítače, tabletu či smartphonu. Je možné rozumět písmem též vlastní prst? Napíšeme-li závěť sice prstem, nicméně za pomoci klávesnice, nepůjde o holograf, neboť nebude naplněn smysl a účel této zákonné formy – ze závěti totiž nebude patrný náš rukopis. Takto zhotovená závěť by mohla být platnou toliko tehdy, pokud by byla sepsána za přítomnosti svědků (což je tzv. alograf).

Pokud by ovšem někdo použil prst jako písmo, tj. sepsal by závěť např. na tabletu podobným způsobem, jako kdyby ji vykresloval do hlíny či do písku, zdá se odpověď složitější. Umím si totiž představit, že taková závěť by byla posouzena jako platná. Na věc musíme nahlížet teleologickým pohledem.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. Ondřej Drachovský | spolupracující redaktor

JUDIKATURA

ŘIDIČI UBERU PROVOZUJÍ TAXISLUŽBU

III. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Vojtěch Šimíček) zamítl ústavní stížnost podanou proti rozsudku Nejvyššího správního soudu, neboť neshledal, že by jím byla porušena základní práva stěžovatele.

Rozhodnutím Úřadu městské části Praha 1 byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 34e odst. 1 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění účinném do 3. 10. 2017, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s § 21c odst. 1 téhož zákona vykonával dne 24. 10. 2015 v době kolem 12:02 hod. na Smetanově nábřeží v Praze 1 práci řidiče taxislužby bez příslušného živnostenského oprávnění. Strážníci městské policie kontrolovali stěžovatele z důvodu stání jeho vozidla na místě zákazu zastavení. Stěžovatel měl strážníkům sdělit, že pouze čeká na svého zákazníka. Do vozidla posléze nastoupila klientka, která si vozidlo objednala prostřednictvím aplikace Uber. Podle úředního záznamu stěžovatel strážníkům sdělil, že si prostřednictvím aplikace Uber přivydělává k důchodu jako řidič a nevěděl o tom, že jde o taxislužbu. Úřad městské části udělil stěžovateli za výše uvedený přestupek pokutu ve výši 15 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu přepravy osob vozidly podle § 2 odst. 9 a 10 písm. a) zákona o silniční dopravě, a to na dobu šesti měsíců. Jeho odvolání zamítl Magistrát hlavního města Prahy a správní žalobu zamítl Městský soud v Praze a následnou kasační stížnost Nejvyšší správní soud, který konstatoval, že činnost stěžovatele lze po právní stránce kvalifikovat jako výkon práce řidiče taxislužby. Stěžovatel se ústavní stížností domáhal zrušení rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Ústavní soud ústavní stížnost zamítl jako nedůvodnou.

V řízení, předcházejícím podání nyní posuzované ústavní stížnosti, bylo zjištěno, že stěžovatel přibližně měsíc pracoval pro společnost Uber, a takto si přivydělává k důchodu.

NEUTRALITA INTERNETU

Požadavky na ochranu práv uživatelů internetu a na nediskriminační nakládání s provozem bránitomu, aby poskytovatel přístupu k internetu zvyhodňoval některé aplikace a služby prostřednictvím nabídek, v jejichž rámci se na tyto aplikace a služby vztahuje „nulový tarif“ a při využívání ostatních aplikací a služeb dochází k blokování nebo zpomalení.

Společnost Telenor se sídlem v Maďarsku poskytuje mimo jiné i služby přístupu k internetu. V rámci služeb, které nabízí svým zákazníkům, poskytuje i dva balíčky preferenčního přístupu (nazvané „nulový tarif“), jejichž zvláštností je skutečnost, že přenos dat iniciovaný některými konkrétními službami a aplikacemi se nezapočítává do spotřeby objemu dat zakoupeného zákazníky. Po vyčerpání uvedeného objemu dat kromě toho tito zákazníci mohou zmíněné konkrétní aplikace a služby i nadále neomezeně využívat, zatímco u ostatních dostupných aplikací a služeb dochází k blokování nebo zpomalení provozu.

Poté, co maďarský úřad pro komunikace a média zahájil dvě řízení, jejichž cílem bylo přezkoumat soulad těchto dvou balíčků služeb s nařízením 2015/2120, kterým se stanoví opatření týkající se přístupu k otevřenému internetu, přijal dvě rozhodnutí, v nichž konstatoval, že tyto balíčky odporují obecné povinnosti rovného a nediskriminačního nakládání s provozem uvedené v čl. 3 odst. 3 tohoto nařízení, a že společnost Telenor musí nabídku těchto balíčků služeb ukončit.

Soud hlavního města Budapešti, u kterého tato společnost podala dvě žaloby, se rozhodl předložit Soudnímu dvoru žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, jejichž cílem bylo zjistit, jak mají být vykládány a uplatňovány odstavce 1 a 2 článku 3 nařízení 2015/2120, které zaručují určitá práva koncovým uživatelům služeb přístupu k internetu a poskytovatelům takových služeb zakazují uzavírat dohody nebo uplatňovat obchodní praktiky, které výkon těchto práv omezují, a odstavec 3 tohoto článku 3, v němž je stanovena obecná povinnost rovného a nediskriminačního nakládání s provozem.

ROZHOVOR

EVA FIALOVÁ

Právo a nové technologie jsou kombinací, která v poslední době nabývá na síle a v budoucnu bude ovlivňovat naše životy čím dál více. Svě o tom ví JUDr. Eva Fialová, LL.M., Ph.D., výzkumná pracovnice na Ústavu státu a práva Akademie věd zabývající se právem umělé inteligence, advokátka a of counsel pražské advokátní kanceláře GHS Legal, s.r.o., členka Spolku pro ochranu osobních údajů a společnosti pro autorské právo ALAI.

V souvislosti s umělou inteligencí v právu se hojně diskutuje především otázka odpovědnosti, případně subjektivity umělé inteligence, nakládání s daty nebo její postavení z pohledu veřejnoprávního. Jaké téma je nyní nejaktuálnější?

Nejaktuálnější je nyní beze sporu otázka odpovědnosti. Umělá inteligence je a bude využívána v celé řadě odvětví lidské činnosti. V některých odvětvích mohou být následky špatného rozhodnutí pro uživatele fatální, např. havárie autonomního auta, nebo chybná diagnóza. Umělá inteligence se může rozhodnout chybně sama. Velmi často nebude žádný „viník“ špatného rozhodnutí, nebo ho nebude možné přinejmenším zjistit. I v takovém případě je důležité odškodnit poškozené. V říjnu tohoto roku přijal Evropský parlament usnesení obsahující návrh nařízení o odpovědnosti za provoz systémů umělé inteligence. Podle tohoto návrhu by měl nést objektivní odpovědnost za provoz vysoce rizikových systémů umělé inteligence jejich provozovatel, tedy něco, co už známe z našeho občanského zákoníku v případě odpovědnosti za provoz dopravního prostředku.

[celý článek](#)

[celý článek](#)

pokračování na straně 3

MANAŽER DATOVÝCH SCHRÁNEK

SPRAVUJTE DATOVOU SCHRÁNKU
JAKO BĚŽNÝ E-MAIL

VÍCE INFORMACÍ

E-MAILOVÝ A TELEFONICKÝ MARKETING, „OPRÁVNĚNÝ ZÁJEM“ A KOMERČNÍ DATABÁZE KONTAKTŮ – DÍL I.

Byť je Nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů účinné už více než dva roky, a český tzv. „antispamový zákon“ ještě mnohem déle, stále se setkáváme s tím, že subjekty mající zájem rozesílat e-mailovou obchodní sdělení vůbec neznají podmínky, za kterých tak lze činit. Dochází k ignorování ZSIS ve prospěch Nařízení GDPR, a v rámci toho mimo jiné i k rozesílání sdělení na kontakty pocházející z různých databází obchodních kontaktů, které se dají volně zakoupit.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JAK BEZPEČNĚ VYZKOUŠET NOVOU TECHNOLOGII? S VYUŽITÍM OPČNÍ SMLOUVY

Řadě vědeckých průzkumů předchází prvotní výzkum, jehož cílem je získané výsledky využít v praxi. Zejména pokud je výzkum zadán či financován soukromou sférou, je nutné kvalitně právně zajistit hladký přechod výzkumných výsledků do praxe. V jednotlivých fázích tohoto procesu řeší právní dokumenty otázky týkající se podoby spolupráce obou stran, smlouvy o nehmotné dílo, případně smlouvy o společném výzkumu a následně i smlouvy zajišťující uvedení výsledků výzkumu do praxe.

Číst více na www.pravniprostor.cz

ODPOVĚDNOST ZA DELIKTY AUTONOMNÍCH SYSTÉMŮ SOUČASNÝM POHLEDEM ÚSTAVNÍHO SOUDU ČR

Jak a komu připisovat deliktů odpovědnost při porušení právem stanovených norem autonomními systémy? Víme, že je doposud nemožné, aby tady byl takový autonomní stroj s umělou inteligencí, který by dokázal překonat test A.M.Turinga spočívající v imitaci jednání člověka, jako takového. Smyslem tohoto článku je upozornit, že se zde uplatní odpovědnost bez ohledu na zavinění, a to zcela jen u provozovatele takového autonomního systému.

Číst více na www.pravniprostor.cz

KYBERNETICKÁ RIZIKA PŘI PRÁCI Z DOMOVA

Řada společností přešla kvůli současné situaci do režimu home office a jejich zaměstnanci byli najednou schopni vykonávat svou profesi naplno i mimo kancelář. Těto změně musely společnosti přizpůsobit i své IT systémy. To ale s sebou přináší řadu aspektů, včetně dostatečného zabezpečení dat, se kterými je nově nakládáno z osobního domácího připojení. Dodržování kybernetické bezpečnosti proto nyní představuje zásadní otázku.

Číst více na www.pravniprostor.cz

ROLE JEDNOTLIVÝCH SUBJEKTŮ V PROCESU ZAVÁDĚNÍ 5G SÍTĚ

Sítě 5G nabízejí více potenciálních přístupových bodů pro útočníky, vzhledem k tomu, že mají méně centralizovanou architekturu, vyžadují více antén a jsou mnohem více závislé na softwaru. Počet kybernetických hrozeb navíc globálně stoupá a jsou stále propracovanější. Hlavními účastníky při budování 5G se rozumí stát jakožto objednatel a zadavatel celé zakázky, dále operátor, tedy provozovatel samotné 5G sítě, a dodavatel technického řešení, jehož úkolem je vybudování komunikační infrastruktury.

Číst více na www.pravniprostor.cz

REGULACE KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI V SOUKROMÉM SEKTORU

V oblasti regulace kybernetické bezpečnosti spočívá stěžejní právní úprava v zákoně č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti (dále též „ZokB“), a podzákoných předpisech, které úpravu tohoto zákona dále rozvíjejí. Tyto právní předpisy nicméně zavádějí povinnost k zajištění kybernetické bezpečnosti pouze u poměrně malé množiny subjektů, jejichž bezpečnost v této oblasti je považována za nejvýznamnější, neboť přímo souvisí se zajištěním bezpečnosti státu a jeho funkcí. Jedná se především o významné subjekty v odvětví energetiky, telekomunikací, bankovníctví atp.

Číst více na www.pravniprostor.cz

EVROPA NA CESTĚ K JEDNOTNÉMU RÁMCI PRO REGULACI UMĚLÉ INTELIGENCE

Současná situace koronavirové pandemie nás přirozeně přiměla zamyslet se mimo jiné nad otázkou, zdali jako společnost stojíme na hranici rapidního vzestupu v užívání umělé inteligence (AI), a to zejména pokud jde o její využití při výkonu práce. Události posledních měsíců ukázaly, že i díky zavedeným krizovým opatřením v souvislosti se šířením koronaviru se AI velmi rychle včlenila do každodenního života každého z nás.

Číst více na www.pravniprostor.cz

ROZHOVOR

Nakládání s daty je samozřejmě také důležité téma. Je potřeba, aby provozovatelé a vývojáři měli k testování systémů hodné dat a data byla přesná, ale zároveň je nutné dodržovat právo na ochranu osobních údajů.

Z mého pohledu je také důležité téma, jak umělou inteligenci právně a pro účely regulace definovat. Tato definice se nemusí shodovat s definicí technickou.

Jaká největší výzva pro právo je s umělou inteligencí podle Vás spojena?

Výzev spojených s umělou inteligencí a právem je mnoho. Od zmíněné odpovědnosti, přes legální využívání dat, diskriminaci, až po právní režim díla vytvořeného umělou inteligencí. Jak se bude využití umělé inteligence rozšiřovat, jistě přijdou i další problémy a výzvy, které dnes ještě neumíme odhadnout. Výzvou je i povědomí uživatelů o systémech umělé inteligence. Lidé by měli o umělé inteligenci vědět, sice ji důvěřovat, ale být si i vědomi, že umělá inteligence není neomylná.

Měla by mít umělá inteligence právní osobnost? Pokud ano, od jakého okamžiku by takový krok mohl být podle Vás účelný?

Myšlenka právní subjektivity se v dokumentech Evropské unie objevila, ale už se s ní nerepucuje. Nyní není pro to, aby umělá inteligence měla právní osobnost, využít. Účelné by toto mohlo být v případech, kdy by se umělá inteligence tak vyvinula, že by už dávalo smysl přiznat jí právní osobnost podobně, jako jsme ji přiznali právníkům osobám.

Měl by povinnost k náhradě takové újmy nést výrobce, uživatel či snad sama umělá inteligence, pokud bychom jí přiznali právní osobnost?

Již zmíněný návrh Evropského parlamentu počítá s odpovědností provozovatele systému. Povinnost k náhradě škody výrobce nebo uživatele ale také není vyloučena. Výrobce sice nemůže ovlivnit, jak se výrobek založený na umělé inteligenci v budoucnu zachová, ale má z prodeje takových výrobků prospěch.

[celý rozhovor](#)

Karolina Drachovská | redaktorka

MONITOR COVID-19

- ✓ EPIDEMIOLOGICKÁ SITUACE
- ✓ AKTUÁLNÍ PŘEHLED OPATŘENÍ
- ✓ INFORMACE PRO ZAMĚSTNAVATELE

VÍCE INFORMACÍ

HLÍDAČ OCHRANNÝCH ZNÁMEK

MĚJTE SVÉ OCHRANNÉ ZNÁMKY POD KONTROLOU

VÍCE INFORMACÍ >